

38.d Başağrıları ve Göz

Tülay KANSU¹

GİRİŞ

Göz ve çevresinde olan ağrılar, başağrısı (BA) ile karışabilir, birlikte olabilir ve sıklıkla nörolog yardımı gerektirir. Gözle ilgili ağrılar, 2018 yılında yapılan son Uluslararası Başağrısı Sınıflamasında 11. grupta yer almaktadır.

A. Primer baş ağrıları

1. Migren
2. Gerilim tipi BA
3. Küme (cluster) BA ve diğer otonomik trigeminal sefaljiler
4. Diğer primer BA

B. Sekonder baş ağrıları

5. Kafa travmasına bağlı
6. Vasküler bozukluklara bağlı
7. Nonvasküler intrakranial bozukluklar
8. Madde bağımlılığı veya kesilmesine bağlı
9. Enfeksiyonlara bağlı
10. Homeostaz bozukluklarına bağlı
11. Baş, boyun, göz, kulak, sinüs, diş, ağız ve diğer kranial yapıların hastalıklarına bağlı
12. Psikiyatrik bozukluklara bağlı

C. Kranial nevrojiler, santral ve primer yüz ağrısı ve diğer BA

13. Kranial sinirlerin ağrılı lezyonları ve diğer yüz ağrıları
14. Diğer BA

GÖZLERLE İLGİLİ BAŞAĞRILARI

Gözlerle ilgili baş ağrıları dört alt başlıkta toplanmıştır.

1. Akut Glokom

Akut kapalı açılı glokomu, diğer belirtilerle birlikte tek taraflı başağrısı yapabilir. Göz içi basıncının ölçülmesiyle tanı kolayca konabilirse de midriyazisin varlığı nedeniyle okülomotor sinir felciyle karışabilir. Birlikte görme kaybı, konjunktivada ödem, kanlanma, kırmızı ağrılı bir göz, midriyazis, bulantı ve kusma olabilir. Göz içi basıncı 30 mm Hg'yı geçtiği takdirde görme kaybı kalıcı olabileceğinden erken tanı çok önemlidir.

2. Refraksiyon kusurları

Gözde refraksiyon kusuru varsa, odaklanma çabası gözde ağrı yapabilir. Ağrı genellikle göz etrafında veya arkasındadır. İstirahatle ve refraksiyon kusurunun düzeltilmesiyle azalır. Tanı için diğer nedenlerin dışlanması gerekir.

¹ Prof. Dr., HÜTF-Nöroloji, Emekli Öğretim Üyesi

TANI İÇİN İPUÇLARI (KEYPOINTS)

Aşağıdaki tabloda klinik özellikler belirlendiği takdirde düşünülebilecek tanılar sağda verilmiştir:

Anahtar kelimeler	Tanı
Periodik BA, pitozis, miyozis	Küme BA
Yüze vuran ağrı, pitozis, miyozis	Karotid diseksiyon
Periodik yarım BA, pitozis, kadın	Paroksizmal hemikrania
Akut BA, görme kaybı, oftalmopleji	Pitüiter apopleksi
BA, midriyazis, kırmızı göz, görme kaybı	Glokom
>60 y, görme kaybı, temporal ağrı	Temporal arterit
BA, diplopi (6.sinir), papilödem	Tümör, psödotümör serebri
Ortostatik baş ağrısı, diplopi (6.sinir)	İntrakranial hipotansiyon

Baş ağrıları gözden kaynaklanabileceği gibi, primer veya sekonder baş ağrıları da göz belirtileri vererek tanıda güçlük yaratabilirler. Erken tanı ile gereksiz tetkiklerin yapılmasını önlemek ve hastaların yaşam kalitesini artırmak mümkündür.

KAYNAKLAR

- Headache attributed To Disorders Of The Eye. (İçinde) Headache Classification Committee of the International Headache Society (IHS). The International classification of Headache Disorders, 3rd edition. Cephalalgia. 2018; 38(1): 152.
- Mehra D, Cohen NK, Galor A. Ocular Surface Pain: A Narrative Review. Ophthalmol Ther. 2020; 9(3): 1-21.
- Al Tawil L, Aldokhayel S, Zeitouni L, Qadoumi T, Hussein S, Ahamed SS. Prevalence of self-reported computer vision syndrome symptoms and its associated factors among university students. Eur J Ophthalmol. 2020; 30(1): 189-195.
- Brazis PW, Lee AG, Stewart M, Capobianco D. Clinical review: the differential diagnosis of pain in the quiet eye. Neurologist. 2002; 8(2): 82-100.
- Dafer RM, Jay WM. Headache and the eye. Curr Opin Ophthalmol. 2009; 20(6): 520-4.
- Lee AG, Al-Zubidi N, Beaver HA, Brazis PW. An update on eye pain for the neurologist. Neurol Clin. 2014 May;32(2):489-505.
- Lee AG, Beaver HA, Brazis PW. Painful ophthalmologic disorders and eye pain for the neurologist. Neurol Clin. 2004; 22(1):75-97.
- Shareef AH, Dafer RM, Jay WM. Neuro-ophthalmologic manifestations of primary headache disorders. Semin Ophthalmol. 2008; 23(3):1 69-77.
- Smith SV. Neuro-Ophthalmic Symptoms of Primary Headache Disorders: Why the Patient With Headache May Present to Neuro-Ophthalmology. J Neuroophthalmol. 2019; 39(2): 200-207.
- Smith SV, Schuster NM. Relapsing Painful Ophthalmoplegic Neuropathy: No longer a "Migraine," but Still a Headache. Curr Pain Headache Rep. 2018 Jun 14;22(7):50.